

Umberto Eco, Ime rože (Tomo Virk in Primož Simoniti)

- izjemno popularen, bran in med kritiki priljubljen roman
- izšel je leta 1980 in takoj postal uspešnica

V čem je skrivnost Ecovega uspeha?

- gre za roman, ki je trivialna in vrhunska literatura hkrati (omogoča dvojno branje in je namenjen intelektualcem in tistim, ki imajo radi »lahkotno literaturo«);
- gre za zmes zgodovinskega, ljubzenskega, filozofskega oz. grozljivega romana;
- Eco roman označi kot »detektivsko metafiziko«, stroj za interpretacijo in odprto delo – nakazuje možnosti večplastnega branja in različnih interpretacij;
- zgodovinski roman je zaradi Ecovega poznavanja srednjega veka in zaradi natančno opredeljenih zg. okoliščin;
- tema meniha iz srednjeveškega samostana, ki ga je treba zastupati, odpira žanr gotskega=grozljivega romana (podobna tema pri Ann Radcliffe)
- teološke in filozofske debate v romanu;
- ljubzenski roman (predvsem zaradi filmske uprizoritve);
- alegorija (zaradi sklicevanja na Apokalipso);
- satira na sodobno politično življenje;

Potmodernizem

- leta 1980 v Evropi še ni postmodernistične tradicije (čeprav je že izšlo delo Če neke zimske noči popotnik);
- smer, ki presega razlike med trivialno in elitno literaturo; gre za zlitje in soobstoj različnih žanrov v enem samem delu;
- književnost je v svoji večtisočletni zgodovini izčrpala vse oblike, forme, vrste, zvrsti, teme in ideje, zato umetnik lahko le še citira, aludira, parafrazira, parodira že zapisano (takega mnenja je John Barth, ameriški postmodernist, ki postavi temeljna načela tej smeri);
- postmodernizem v svoji skrajni obliki ni več izvirnost, ampak je le še citat, medbesedilna mreža;
- postmodernistična lit. Je dialog literature z literaturo;

Eco in postmodernizem

- napiše pojasnilo k romanu Postile k imenu rože, 1983
- potrdi medbesedilnost, žanrsko različnost, sklicevanje na druge vire in užitek, ki ga umetnina nudi bralcu;
- bistvo postmodernizma je v tem, da šele citat omogoči pisatelju govoriti RESNO;

Kako brati Ime rože?

- glavna protagonista sta Viljem (detektiv zaradi naročila opata in zaradi osebnih nagnjenj; izjemno podoben lik kot Sherlock Holmes) in Adson (njegovo ime spominja na Holmesovega pomočnika Watsona) – kriminalka oz. detektivka
- slepi knjižničar Jorge da Burgos (čuvar knjižnice, ki je hkrati sve in labirint) – gre za »citat« Ecovega vzornika, knjižničarja in pisatelja, ki je za glavni temi izbiral knjižnico in labirint ter ju širil v svet, Jorgeja Luisa Borgesa;
- Boga ni, ena in edina Resnica je mrtva, vse je preplet večih resnic, mnenj, stališč; pluralizem idej, kjer imajo vsi prav in so vsi v zmoti;

- Detektivski roman se od Imena rože razlikuje, in sicer v najpomembnejšem segmentu – konec romana v klasični detektivki je zmaga detektiva in vzpostavitev reda, medtem ko gre pri Ecu za dokončni kaos, uničenje, apokalipso. Detektiv sicer ima fenomenalne sposobnosti, a sodobna ureditev sveta ne omogoča življenja Sherlocka Holmesa, kajti svet ni celovit, urejen in enovit.